

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

7 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Dumitru Mardari,
Maria Ghervas,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 3 februarie 2021, în privința inculpatului

Vatamaniuc Victor XXXXX, născut la XXXXX, originar din s. XXXXX, r-nul XXXXX, locuitor al mun. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, ap. XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>28.04.2017 - 15.12.2017,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>10.01.2018 - 19.06.2018,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>22.08.2018 - 19.03.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>22.04.2019 - 25.11.2020,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>22.03.2021 - 17.05.2021,</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul Penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 04 ianuarie 2018, Vatamaniuc Victor a fost achitat pe art. 361 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Vatamaniuc Victor a fost condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal la 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate ce ține de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

2. Instanța de fond a constatat că, la 16.06.2016, inculpatul Vatamaniuc V., activând în calitate de director pe vânzări la SRL „Volta”, urmărind scopul însușirii ilicite a bunurilor persoanei juridice date, prin înșelăciune, profitând de încrederea acordată, în baza funcției deținute, **ducând în eroare directorul SRL „Volta”, Crețu G., căruia i-a prezentat o informație falsă și anume contractul de vânzare - cumpărare** cu plata la termen și plafon de credit **nr. XXXXX din 16.06.2016**, dintre

SRL „Volta” în calitate de vânzător și SRL „Velmgaz”, *falsificat* de către el, și în baza contractului dat, *manifestând un comportament dolosiv și viclean*, a *dobândit bunuri* de la SRL „Volta” cu sediul amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Pădurii, 19, în sumă totală de 110.400,08 lei, pe care ulterior le-a *însușit*, prin ce i-a cauzat lui SRL „Volta” un prejudiciu material în proporții mari.

De către organul de urmărire penală, Vatamaniuc V. mai *este învinuit*, în perioada de timp 13.06.2016 - 16.06.2016, activând în calitate de director pe vânzări la SRL „Volta”, urmărind scopul dobândirii prin înșelăciune a bunurilor persoanei juridice date, prin falsificare, a întocmit contractul de vânzare - cumpărare cu plata la termen plafon de credit nr. XXXXX din 16.06.2016, dintre SRL „Volta” în calitate de vânzător și SRL „Velmgaz”, în calitate de cumpărător, unde în rubricile „în numele și pentru cumpărător” și „Fidejutor”, a indicat numele lui Hajdeu E., despre care cunoștea cu certitudine că a fost eliberată din funcția de administrator a SRL „Velmgaz”, iar entitatea juridică a fost vândută lui Mitrofan M., în temeiul contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. XXXXX din 13.06.2016, la încheierea căruia a participat în calitate de reprezentant al cumpărătorului, după care, conform raportului de expertiză nr. XXXXX din 30.12.2016, a falsificat semnăturile din numele lui Hajdeu E.

Astfel, a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal - confecționarea, deținerea și folosirea unui document oficial fals, care acordă drepturi.

Instanța a reținut că, inculpatul a declarat că la SRL „Volta” activa în calitate de director pe vânzări. Prin intermediul site-ului de anunțuri www.999.md, a găsit un anunț referitor la vânzarea SRL „Velmgaz”. În luna iunie 2016 s-a întâlnit cu fondatorul SRL „Velmgaz”, Vasile H. și a negociat toate întrebările, a achitat suma necesară, a mers la notar și au încheiat un contract de vânzare-cumpărare. Ulterior, trebuia să-l înregistreze la Camera de înregistrări, însă, din lipsă de timp, nu a făcut acest lucru. După, a încheiat un contract de vânzare-cumpărare a bunurilor între SRL „Volta” și compania pe care o procurase SRL „Velmgaz”. Pe contract a aplicat ștampila companiei și a falsificat semnătura administratorului Elena H. A transmis contractul directorului SRL „Volta”, Crețu G. Timp de o lună, a procurat materiale de construcție în sumă totală de 110.400,08 lei. Bunurile procurate le-a transmis spre realizare însă nu a primit bani pentru și nu a putut achita facturai. Ulterior, SRL „Volta” a înaintat o cerere de chemare în judecată către SRL „Velmgaz”. Fostul administrator, Hajdeu E., s-a prezentat la SRL „Volta” și a comunicat că a vândut compania și nu a semnat niciun contract. Ulterior, el a fost citat în instanța de judecată din sec. Buiucani, în dosarul civil, privind încasarea datoriei. În judecată, a recunoscut că a falsificat semnătura lui Elena H. și a ridicat bunuri de la SRL „Volta” în valoare de 110.400,08. Instanța a decis încasarea de la el a sumei de 110.400,80 lei plus penalitatea de 20.000 lei în beneficiul SRL „Volta” și prejudiciul moral în folosul lui Elena H. în sumă de 50.000 lei. Intenția lui nu a fost de a însuși bunurile dar să deschidă o mică afacere, din motivul că activând în calitate de director de vânzări la SRL „Volta” avea posibilitatea de a obține reduceri mari și ulterior bunurile să fie vândute cu alt preț. Nu a obținut până la moment bani pe produsele vândute.

În rezultatul analizei probelor administrate, instanța a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului au fost corect încadrate în prevederile art. 190 alin. (4) Cod penal, ca dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane *prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului și părților, precum și încheierea acestuia a fost determinată de comportamentul dolosiv și viclean*, care a produs daune în proporții mari.

Totodată, contractul de vânzare cumpărare cu plata la termen și plafon de credit nr. XXXXX din 16.06.2016 dintre SRL „Volta” în calitate de vânzător și SRL „Velmgaz” în calitate de cumpărător, a cărui falsificare se incriminează inculpatului, nu subscrie noțiunii de document oficial, odată ce acesta emană de la persoane juridice private și care nu a fost pus la dispoziția organelor sau a persoanelor oficiale în condițiile legii, respectiv nefiind convertit într-un document oficial.

Prin urmare, lipsește obiectul material al infracțiunii, ceea ce are ca consecință adoptarea soluției prevăzute de art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, achitarea din motivul lipsei elementelor infracțiunii.

3. Avocatul Goiman Alexandru a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Vatamaniuc V. să fie achitat și pe art. 190 alin. (4) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracționale.

Apelantul a invocat că, sentința este lovită de nulitate absolută, lipsind integral motivarea hotărârii, nu s-a făcut nicio referire la poziția apărării. Ori, o funcție suplimentară a unei decizii motivate este de a dovedi părților că ele au fost auzite. Lipsa motivării echivalează cu încălcare art. 6 CoEDO, respectiv garantarea pentru părți a dreptului la un proces echitabil, echivalând cu nerezolvarea fondului cauzei și face imposibilă exercitarea controlului judiciar al acesteia.

Prin declarațiile martorilor Hajdeu E., Hajdeu V., Crețu G. și Agapii I. a fost constatat că, inculpatul a achiziționat în baza contractului de vânzare-cumpărare din 13.06.2016 capitalul social al întreprinderii SRL „Velmgaz” de la Hajdeu V. - unic fondator al întreprinderii. Ulterior, fără a efectua modificările de rigoare în Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali ținut de Agenția Servicii Publice, prin falsificarea semnăturii administratorului SRL „Velmgaz” Hajdeu E., a încheiat cu SRL „Volta” un contract de vânzare-cumpărare în temeiul căruia a achiziționat bunuri în valoare totală de 117.451,52 lei dintre care au fost achitate 7.051,44 lei, iar datoria restantă este de 110.400.08 lei. Marfa recepționată în baza contractului de vânzare-cumpărare semnat cu SRL „Volta” era transmisă unor electricieni particulari cu care inculpatul conlucra de mai mult timp și care primeau marfa, iar după executarea lucrărilor pe care le aveau în sarcină achitau prețul mărfii inculpatului. Întrucât cumpărătorii SRL „Velmgaz” nu și-au onorat obligațiile de plată, s-a format, respectiv, și obligația de plată a SRL „Velmgaz” față de SRL „Volta”.

La caz, Vatamaniuc V. într-adevăr a aplicat pe contractul de vânzare-cum parare dintre SRL „Velmgaz” și SRL „Volta” semnătura sa, fapt confirmat de ultimul, doar că probatoriul administrat nu demonstrează nicidecum că inculpatul intenționa să intre în posesia bunurilor SRL „Volta” fără a le achita prețul.

La materialele cauzei este atașat actul de verificare care demonstrează cu certitudine că intenția lui Vatamaniuc V. nu era de a-și însuși bunurile în posesia cărora a intrat ci de a iniția o afacere or, funcția pe care o deținea în cadrul întreprinderii SRL

„Volta” îi permitea să beneficieze de reduceri substanțiale de la prețul de bază al mărfii pentru ca ulterior să o înstrăineze mai scump și să obțină venit. Din același act de verificare rezultă clar că în baza contractului de vânzare-cumpărare semnat între SRL „Volta” și SRL „Velmgaz” au fost efectuate achitări și acestea sunt reflectate în contabilitatea SRL „Volta”.

În susținerea aceleiași poziții cu privire la lipsa intenției infracționale în acțiunile lui Vatamaniuc V. atragem atenția instanței de apel asupra faptului că după ce SRL „Volta” a constatat faptul neexecutării obligațiilor de către SRL „Velmgaz”, prima s-a adresat cu cerere de chemare în judecată față de SRL „Velmgaz” privind încasarea datoriei. În cadrul ședințelor de judecată a participat inclusiv și inculpatul în calitate de pârât, unde a recunoscut în totalitate acțiunea civilă și pretențiile pecuniare invocate față de el și a menționat că nu a putut achita prețul produselor recepționate din considerentul că persoanele cărora marfa le-a fost transmisă încă nu și-ar onorat obligațiile

Deci, analizând aceste probe devine evident faptul că între SRL „Volta” și SRL „Velmgaz” au fost stabilite relații cu caracter civil, iar acțiunile lui Vatamaniuc V. nu manifestau nicio intenție criminală de obținere a profitului în detrimentul SRL „Volta”.

Or, pentru a califica ca infracțiune fapta lui Vatamaniuc V. acuzarea urma să demonstreze intenția directă a acestuia la momentul semnării contractului de vânzare-cumpărare de a se eschiva de la executarea obligațiilor de plată a produselor recepționate. În contradictoriu însă, cele expuse mai sus demonstrează că Vatamaniuc V. nu intenționa să se eschiveze și nici nu s-a eschivat de la executarea obligațiilor de plată asumate, context în care acțiunile lui nu întrunesc elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (4) din Codul penal.

3.1. A declarat apel și avocata Malai Tatiana, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Vatamaniuc V., învinuit în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, să fie achitat, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Apelanta a invocat că, sentința de condamnare pe art. 190 alin. (4) Cod penal este neîntemeiată, ilegală și neechitabilă în coraport cu probele existente la materialele dosarului.

4. Potrivit deciziei Colegiului penala al Curții de Apel Chișinău din 25 septembrie 2019, apelurile au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a statuat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite de acesta încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

5. Avocata Bayram Natalia a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii, cu dispune rejudecării cauzei de către instanța de apel în alt complet de judecată.

Recurenta a invocat că, instanța de fond și instanța de apel au dat o apreciere eronată relațiilor contractuale între Vatamaniuc V. și părțile vătămate.

Prin verificarea contractului de vânzare - cumpărare, se constată că între părțile contractante existau relații civile. Fiecare din parte are posibilitate să își revendice drepturile în instanța de drept comun pe cale civilă.

Temeiul aplicării răspunderii penale pentru escrocherie apartine atunci când este imposibilă aplicarea justiției civile pentru apărarea drepturilor subiective. Altfel spus,

atunci când este vorba despre două părți care sunt implicate într-o relație contractuală, trebuie verificată mai întâi ipoteza egalității lor în drepturi.

În speță, partea vătămată s-a adresat în instanța civilă și a solicitat încasarea datoriei rezultată din contractul de vânzare-cumpărare. La 17.02.2017 a fost emisă hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, prin care pârâtul Vatamaniuc V. a fost obligat să restituie suma de 110.400, 08 cu titlu de datorie. La materialele cauzei penale există anexată prezenta hotărâre împreună cu dovada achitării sumei de către pârât către reclamant.

De asemenea, partea vătămată, în prima instanță și în instanța de apel, a menționat că nu are nicio pretenție față de inculpat.

6. Potrivit deciziei Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 mai 2020, recursul a fost admis, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a statuat că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării, și în special asupra argumentului dacă raporturile dintre inculpat și partea vătămată sunt de natură civilă, iar primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie.

Instanța de apel a evitat să verifice dacă inculpatul avea sau nu intenția de însușire a bunurilor părții vătămate și existența în prezenta cauză a relațiilor de ordin civil, nu a dat răspuns la argumentul apărării prin ce se confirmă intenția de însușire a bunurilor părții vătămate.

Ori, conform materialelor cauzei penale, partea vătămată s-a adresat în instanța de judecată și încă la data de 17.02.2017, a obținut o hotărâre judecătorească de restituire a sumei datorate de inculpatul Vatamaniuc V. și abia după soluționarea litigiului pe cale civilă, este pornită urmărirea penală pe faptele escrocheriei săvârșite de către inculpat, la 04.04.2017.

Totodată, din lucrările dosarului se constată, că instanțele n-au examinat cauza în raport cu învinuirea adusă inculpatului conform rechizitoriului, n-au clarificat unele momente esențiale din învinuire, or, atât în rechizitoriu cât și în sentință s-a constatat că inculpatul a dobândit bunuri în sumă totală de 110.400 lei, pe care le-a însușit, fără a fi specificat ce bunuri anume au fost sustrate, nu s-a dat răspuns la argumentul principal al apărării, că bunurile n-au fost sustrate, iar banii obținuți în rezultatul înstrăinării bunurilor primite în baza contractului, ulterior au fost restituiți.

În acest sens, rechizitoriul trebuie să cuprindă, printre altele, informații despre fapta incriminată persoanei în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, adică, formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinovăției, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei. Rigurozitatea dispozițiilor legale privind sesizarea instanței impune ca învinuirea să fie clară, concretă și previzibilă, deoarece instanța de judecată are obligația să se pronunțe asupra faptei reținute în sarcina inculpatului în limitele determinate prin rechizitoriu.

La fel, instanța de apel a evitat să argumenteze dacă este dovedită intenția inculpatului de cupiditate, dacă inculpatul urmărea scopul sustragerii sumelor bănești și nu intenția să nu-și execute obligațiile asumate prin contract.

Astfel, constatările instanțelor inferioare sunt contradictorii, or, rețin că inculpatul imediat ce primea banii de la cumpărătorii terți, le transmitea vânzătorului, adică SRL „Volta”, și doar atunci când terții cumpărători nu au executat obligațiile de

plată față de inculpat, atunci s-a acumulat o datorie, iar în concluzie, enumerând probele materiale fără a le evalua conform art.101 Cod de procedură penală, ajung la concluzia, că inculpatul a însușit bunurile primite conform contractului.

Pe de o parte instanța de apel în decizia sa scrie că inculpatul a avut intenția de însușire a banilor, iar pe de altă parte scrie că inculpatul n-a avut intenția însușirii banilor, ci a bunurilor.

Motivarea instanței de apel privind vinovăția inculpatului constă în trimiterea la toate actele din dosar și enumerarea acestora fără a face o analiză a admisibilității lor, fără a le aprecia în ansamblu.

7. Potrivit deciziei Colegiului penala al Curții de Apel Chișinău din 3 februarie 2021, apelurile au fost admise, casată sentința în partea în care Vatamaniuc Victor a fost condamnat pe art. 190 alin. (4) Cod penal și pronunțată o nouă hotărâre.

Vatamaniuc Victor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsă penală pe motivul expirării termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că, instanța de fond a dat o încadrare juridică greșită acțiunilor inculpatului în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, nu a aplicat corect prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală și a dat o apreciere improprie probelor din punct de vedere al pertinentei, concluzentii, utilității și veridicității lor.

Ori, probele administrate, confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.196 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative - cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.

Astfel, instanța de apel a constatat că, inculpatul Vatamaniuc V., la 16.06.2016 activând în calitate de director pe vânzări la SRL „Volta”, prin înșelăciune, profitând de încrederea acordată, în baza funcției deținute, i-a prezentat directorului SRL „Volta” Crețu G., **contractul de vânzare - cumpărare** cu plata la termen și plafon de credit **nr. XXXXX din 16.06.2016**, dintre SRL „Volta” în calitate de vânzător și SRL „Velmgaz”, **falsificat de către inculpat, obținând astfel** de la SRL „Volta”, cu sediul amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Pădurii, 19, în baza contractului dat, **bunuri în sumă totală de 110.400,08 lei**, prin ce a cauzat SRL „Volta” un prejudiciu material în proporții mari.

Instanța de apel a reținut că, inculpatul a declarat că nu este de acord cu sentința instanței de fond, a achitat datoria. La firma „Velmgaz” este administrator și scopul încheierii contractului a fost procurarea produselor de construcție pentru a le comercializa mai departe. Bunurile sau banii nu au fost însușite, dar revândute altor persoane fizice. Datoria de 110.400,08 lei a fost formată datorită faptului că produsele se eliberau persoanelor pe un termen limitat, de 30 de zile și din incapacitatea lor de achitare nu s-au putut achita cu el. Datoria către SRL „Volta” a fost achitată integral în baza hotărârii instanței civile din sursele proprii, de către el personal.

Totodată, la dosar sunt administrate suficiente probe, care coroborând între ele, în cumul confirmă pe deplin vina inculpatului pe art. 196 alin. (1) Codul penal.

Acțiunea principală din cadrul infracțiunilor specificate la art. 196 Cod penal, **nu poate presupune luarea din posesia victimei**, deoarece astfel ar intra sub incidența art. 190 Cod penal. În ipoteza infracțiunilor prevăzute la art.196 Cod penal, făptuitorul **nu obține** în posesie bunuri concrete ale victimei. El se eschivează în mod fraudulos să-i transmită victimei bunurile care i se cuvin ori se folosește de aceste bunuri în

detrimentul victimei. Altfel spus, sub aspectul laturii obiective, distincția principală dintre infracțiunile specificate la art. 196 Cod penal și infracțiunile prevăzute la art. 190 Cod penal constă în mecanismul de cauzare a daunelor materiale: ***în cazul infracțiunilor prevăzute la art.196 Cod penal, masa patrimonială a victimei este diminuată în aceeași proporție în care sporește masa patrimonială a făptuitorului; în cazul infracțiunilor specificate la art.196 Cod penal, masa patrimonială a victimei nu sporește în proporția pe care o exprimă eschivarea făptuitorului de a-și executa obligațiile pecuniare față de victimă; sau masa patrimonială a victimei este diminuată, fără însă a spori masa patrimonială a făptuitorului.***

Din actul de verificare a decontărilor reciproce între SRL „Volta” și SRL „Velmgaz” rezultă că, la data de 05.06.2016 și 16.07.2016, SRL „Velmgaz” a achitat parțial în contul SRL „Volta” sumele de 2551,44 și 4500,00 lei pentru marfa livrată. Totodată, prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 17.02.2017, cu privire la cererea de chemare în judecată înaintată de către „Volta” SRL împotriva SC „Velmgaz” SRL și Vatamaniuc V. referitor la încasarea în mod solidar a datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de Hajdeu E. și SC „Velmgaz” SRL împotriva „Volta” SRL, Vatamaniuc V., intervenienți accesorii, notarul public Dumbrava M., Mitrofan M. cu privire la declararea nulității absolute al contractului de vânzare-cumpărare și a acordului de fidejusiune, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, instanța a încasat solidar din contul SRL „Velmgaz” și Vatamaniuc V. în folosul SRL „Velmgaz” suma de 110.400 lei, cu titlu de datorie, suma de 2395,26 lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 23.007,11 lei cu titlu de penalitate și 4.074,07 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin certificatul eliberat de executorul judecătoresc Sărătură N. la 03.07.2019, se confirmă că Vatamaniuc V. a achitat datoria în mărime de 139.876,52 lei, hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 17.02.2017 fiind executată integral.

Astfel, acțiunile inculpatului denotă evident că bunurile materiale nu au fost luate de către Vatamaniuc Victor de la S.R.L. ”Volta” cu scopul însușirii acestora, dar totodată aceste acțiuni au cauzat părții vătămate o daună materială în proporții mari, prin înșelăciune și abuz de încredere.

Infracțiunea comisă de inculpat, face parte din categoria celor ușoare, iar din momentul comiterii faptei - 16.06.2016, până la adoptarea deciziei instanței de apel, au expirat mai mult de 2 ani. Prin urmare, în privința inculpatului sunt aplicabile prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal în coroborare cu prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală.

8. Procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței, din motiv că apelul a fost greșit admis.

Recurenta a invocat că, instanța de apel nu s-a expus, nu a cercetat și nu a apreciat la justa valoare probele examinate în instanța de fond, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal.

Motivarea instanței de apel reprezintă doar niște versiuni din oficiu înaintate de către instanță în favoarea inculpatului, care nu au niciun suport probatoriu.

Sferele de aplicare a art. 190 și 196 Codul penal nu se intersectează. Asta deoarece, sub aspectul laturii obiective, infracțiunea de cauzare de daune prin

înșelăciune sau abuz de încredere nu poate constitui o însușire. Adică, nu poate constitui o sustragere.

În cazul infracțiunii specificate la art. 196 Codul penal, acțiunea sau inacțiunea principală constă în cauzarea de daune materiale. Important este ca acțiunea sau inacțiunea principală să nu constea în luarea din posesia altuia, deoarece altfel ar ajunge sub incidența art. 190 Codul penal. Cauzarea de daune prin înșelăciune sau abuz de încredere nu trebuie să conțină semnele constitutive ale sustragerii. Semnul definitiv al sustragerii este ieșirea bunurilor luate din stăpânirea victimei și trecerea acestora în stăpânirea făptuitorului. Astfel, se produce reducerea masei patrimoniale în detrimentul victimei și, respectiv, sporirea masei patrimoniale a făptuitorului.

În ipoteza infracțiunii prevăzute de art. 196 Codul penal, făptuitorul nu obține în posesie bunuri concrete ale victimei. El se eschivează în mod fraudulos să-i transmită victimei bunurile care i se cuvin ori se folosește de aceste bunuri în detrimentul victimei. Altfel spus, sub aspectul laturii obiective, distincția principală dintre escrocherie și infracțiunea specificată la art. 196 Codul penal constă în mecanismul de cauzare a daunelor materiale.

Infracțiunea specificată la art. 190 Cod penal este o infracțiune materială. Ea se consider consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal se caracterizează, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă.

De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.

Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform art. 190 Cod penal doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrase și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

Prin urmare, instanța de fond și-a motivat pe deplin soluția, sentința, urmând a fi menținută fără modificări.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

9. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, conform potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate. Potrivit art. 8 Cod penal, caracterul infrațional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Conform art. 10 alin. (1) și (2) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infrațional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv. Potrivit art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. Conform art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

Potrivit jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte. În cazul în care apare necesitatea de a reîncadra juridic fapta, pentru săvârșirea căreia inculpatul nu a fost pus sub învinuire, instanța trebuie să țină cont că o astfel de modificare a încadrării juridice este posibilă numai când acțiunile inculpatului, ce urmează a fi încadrate în baza altei legi, i-au fost imputate, nu conțin semnele unei infracțiuni mai grave și învinuirea pentru acestea nu se deosebește în mare măsură după circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv, susținută de procuror în cadrul judecării cauzei, iar modificarea învinuirii nu înrăutățește situația inculpatului și nu afectează dreptul lui la apărare. **Învinuirea se consideră mai gravă** când în învinuire se introduc fapte și episoade adăugătoare, care nu au fost puse la baza învinuirii inculpatului inițial, semne calificative care majorează volumul învinuirii, deși nu modifică estimația juridică a celor săvârșite. Drept învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început urmează de considerat orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3., 23., 39., 41.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, instanța de fond (*pct. 1., 2. din decizie*):

a) nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept, imputate inculpatului prin **ordonanță de punere sub învinuire** din 30.11.2018, iar constatând că: „...**ducând în eroare directorul SRL „Volta”, Crețu G., căruia i-a prezentat o informație falsă și anume contractul de vânzare – cumpărare...**”, a depășit limitele învinuirii

formulate, ori asemenea circumstanțe în fapt nu au fost imputate ultimului prin ordonanța respectivă (v.1, f.d. 240).

În același timp, constatarea în fapt că inculpatul: „i-a prezentat o informație falsă și anume contractul de vânzare - cumpărare cu plata la termen și plafon de credit nr. XXXXX din 16.06.2016, dintre SRL „Volta” în calitate de vânzător și SRL „Velmgaz”, **falsificat de către el**”, în situația în care pe art. 361 alin. (1) Cod penal a fost achitat, **pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii**, nu a fost coroborată cu prevederile art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, că persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită și constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

b) nu a coroborat recalificarea acțiunilor inculpatului, prin **ordonanță de punere sub învinuire** din 30.11.2018, pe art. 190 alin. (4) Cod penal conform calificativelor: „prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului și părților, precum și încheierea acestuia a fost determinată de comportamentul dolosiv și viclean” cu prescripțiile din art. 8, 10 Cod penal și jurisprudența națională (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 23., 39., 41.*), sub aspectul că, în cazul în care infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată după modificările operate în art. 190 Cod penal prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, iar redacția nouă a normei în cauză nu înlătură caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei ce a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv, acțiunile făptuitorului urmau a fi încadrate conform legii penale în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Ori, reîncadrând acțiunile inculpatului în baza art. 190 alin. (4), în redacția nouă, în vigoare din 17.08.2018, conform indicelor: „prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului și părților, precum și încheierea acestuia a fost determinată de comportamentul dolosiv și viclean”, a încălcat prevederile art. 66 alin. (1), (2) pct. 1), 325 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 10 Cod penal, deoarece aceste calificative, care majorează volumul învinuirii inițiale, nu existau la momentul săvârșirii faptei, iar asemenea împrejurări de fapt și de drept, care nu au fost puse la baza învinuirii inculpatului inițial, prin rechizitoriu (*pct. 7. din decizie*).

Mai mult, calificativul „ în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului și părților;” este unul incomplet, deci absolut neclar, deoarece reprezintă doar o parte din cel prevăzut în dispoziția normei vizate, lipsind restul: „...(*în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic*) **actului juridic nul sau anulabil...**”.

Pe lângă aceasta, nu a fost elucidată, în niciun fel, esența elementelor „prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului și părților, precum și încheierea acestuia a fost determinată de comportamentul dolosiv și viclean”, inclusiv coroborată cu acțiunile infracționale concrete și împrejurările de fapt incriminate inculpatului prin **ordonanță de punere sub învinuire** din 30.11.2018;

c) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, cât și în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în ordonanța de punere sub învinuire din 30.11.2018, neindicând clar motivele pentru care a respins versiunile și probele apărării.

Ori, instanța nu a apreciat în niciun fel hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. XXXXX din 17.02.2017, prin care s-a dispus: ”Se

încasează în mod solidar de la SC „Velmgaz” SRL și Vatamaniuc V. în folosul „Volta” SRL, suma de 110.400,08 lei, cu titlu de datorie, suma de 2.395,26 lei, cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 23.007,11 lei, cu titlu de penalitate și suma de 4.074,07 lei, cu titlu de taxă de stat.

Cererea reconvențională a E. Hajdeu și SC „Velmgaz” SRL împotriva SC „Volta” SRL, Vatamaniuc V., intervenienți accesorii, notarul public Dumbrava M. Mitrofan M. cu privire la declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare și a acordului de fidejusiune, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, se admite parțial.

Se declară nul parțial și fără efecte juridice contractul de vânzare-cumpărare cu plata la termen și plafon nr. XXXXX din 16.06.2016 încheiat între „Volta” SRL, „Velmgaz” SRL și Hajdeu E., în partea ce ține de fidejursorul Hajdeu E.

Se declară nul și fără efecte juridice Acordul de fidejusiune la contractul de vânzare-cumpărare cu plata la termen și plafon nr. XXXXX din 16.06.2016 încheiat între „Volta” SRL și Hajdeu E.

Se încasează de la Vatamaniuc V. în folosul Elenei H. suma de 50.000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, suma de 6.000 lei, cheltuieli de asistență juridică și suma de 1.600 lei, cu titlu de taxă de stat”, cât și certificatul executorului judecătoresc din 03.07.2019 că Vatamaniuc V. a achitat datoria în mărime de 139.876,52 lei, hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 17.02.2017 fiind executată integral.

Relevant este că, acestea urmau a fi apreciate în raport cu prescripția de drept că o hotărâre civilă irevocabilă, are putere de lucru judecat, cât și a jurisprudenței CtEDO privind art. 6§1 al Convenției, că puterea de lucru judecat (*res judicata*) presupune că hotărârea beneficiază de o prezumție irefragabilă ce exprimă adevărul și că nu trebuie contrazisă de o alta hotărâre (*obligativitatea*) (*cauza Caracas c. României, cererea nr. 78037/01*), că instanțele sunt obligate să țină cont de constatările din procedurile judiciare anterioare, repunerea în discuție a situației soluționate definitiv prin alte hotărâri constituind o încălcare a art. 6§1 al CEDO, dezlegarea asupra unei probleme de drept date printr-o hotărâre irevocabilă este de natură să clarifice din acel moment acea problemă, creând speranța legitimă că ea nu va mai fi negată de o altă instanță de judecată într-o procedură ulterioară, statuarea în sens contrar fiind posibilă, prin prisma respectării prevederilor art. 6 din CEDO, numai în măsura în care ar fi posibil un reviriment jurisprudențial justificat de o nouă interpretare a Legii (*cauzele Tudor Tudor c. României, Stefall și Stef c. României, Unedic c. Franței*), că respectarea principiului securității raporturilor juridice nu permite de a reveni asupra soluției ce are un caracter final și irevocabil, or, adoptarea unei soluții contrare celei expuse prin hotărârile judecătorești irevocabile ar echivala cu revenirea asupra unui punct al litigiului, ce a fost deja tranșat și care a făcut obiectul unei hotărâri judecătorești irevocabile, nefiind identificat niciun motiv plauzibil ce ar permite de a proceda astfel și de a goli de substanță hotărârea judecătorească irevocabilă (*cauza Lungu și alții c. României*).

În aspectul vizat, Curtea Constituțională a R. Moldova, în Hotărârea nr. 4 din 01.03.2016, a relevat că unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, *inter alia*, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Conturat astfel, principiul securității juridice presupune ca statul să depună diligență pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), (2) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, nefiind în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. În corespundere cu art. 325 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se lezează dreptul inculpatului la apărare. Potrivit cu art. 66 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul la apărare și dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit. Conform art. 394 alin. (1) pct. 1) și 2), (4) și (5) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, în cazul când o parte a acuzației este considerată neîntemeiată - temeiurile pentru aceasta, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, motivele pentru modificarea învinuirii dacă la judecată s-a efectuat așa ceva. În corespundere cu art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, rejudecând cauza potrivit regulilor generale, conform descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (*pct. 7. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, enunțate mai sus, și, repetându-le întocmai.

Mai mult, a condamnat inculpatul pe art. 196 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative - cauzarea de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, constatând că acesta: „în baza funcției deținute, i-a prezentat directorului SRL „Volta” Crețu G., **contractul de vânzare - cumpărare cu plata la termen și plafon de credit nr. XXXXX din 16.06.2016, dintre SRL „Volta” în calitate de vânzător și SRL „Velmgaz”, falsificat de către inculpat, obținând astfel de la SRL „Volta”, cu sediul amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Pădurii, 19, în baza contractului**

dat, **bunuri în sumă totală de 110.400,08 lei, prin ce a cauzat SRL „Volta” un prejudiciu material în proporții mari**”.

Însă în descriptiv s-a contrazis totalmente, concluzionând că: „**acțiunea principală din cadrul infracțiunilor specificate la art. 196 Cod penal, nu poate presupune luarea din posesia victimei, deoarece astfel ar intra sub incidența art. 190 Cod penal. În ipoteza infracțiunilor prevăzute la art.196 Cod penal, făptuitorul nu obține în posesie bunuri concrete ale victimei..., în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 196 Cod penal, masa patrimonială a victimei este diminuată în aceeași proporție în care sporește masa patrimonială a făptuitorului; în cazul infracțiunilor specificate la art. 196 Cod penal, masa patrimonială a victimei nu sporește în proporția pe care o exprimă eschivarea făptuitorului de a-și executa obligațiile pecuniare față de victimă...**”.

Prin urmare, a constatat în fapta comisă elemente calificative proprii infracțiunii prevăzute în art. 190 Cod penal - **obținând astfel de la SRL „Volta”, cu sediul amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Pădurii, 19, în baza contractului dat, bunuri în sumă totală de 110.400,08 lei, prin ce a cauzat SRL „Volta” un prejudiciu material în proporții mari**, dar a calificat fapta în baza art. 196 alin. (1) Cod penal, deci absolut greșit și neîntemeiat.

În același timp, constatarea în fapt că inculpatul: „**i-a prezentat directorului SRL „Volta” Crețu G., contractul de vânzare - cumpărare cu plata la termen și plafon de credit nr. XXXXX din 16.06.2016, dintre SRL „Volta” în calitate de vânzător și SRL „Velmgaz”, falsificat de către inculpat...**”, în situația în care pe art. 361 alin. (1) Cod penal a fost achitat, **pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii**, nu a fost coroborată cu prevederile art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, că persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită și constatăta printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă;

b) nu a pus în discuția părților noua învinuire pe 196 alin. (1) Cod penal, nu a informat inculpatul în mod detaliat cu privire la natura și cauza acuzației aduse împotriva sa, precum și dreptul de a dispune de timpul și facilitățile necesare pregătirii apărării sale, încălcând, astfel, și prescripțiile art. 6. §1., §3. lit. a) și b) CEDO - dreptului la un proces echitabil (*Hotărârea CtEDO din 12.04.2011, Adrian Constantin vs. România*);

c) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete și esențiale, de fapt și de drept invocate în ordonanța de punere sub învinuire din 30.11.2018, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele acuzației (*pct. 8. din decizie*).

Ori, nu a apreciat în niciun fel hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. XXXXX din 17.02.2017, cât și certificatul executorului judecătoresc din 03.07.2019 că Vatamaniuc V. a achitat datoria în mărime de 139.876,52 lei, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17.02.2017 fiind executată integral, în raport cu prescripția de drept că o hotărâre civilă irevocabilă, are putere de lucru judecat, cât și a jurisprudenței CtEDO privind art. 6§1 al Convenției, că puterea de lucru judecat (*res judicata*) presupune că hotărârea beneficiază de o prezumție irefragabilă ce exprimă adevărul și că nu trebuie contrazisă de o alta hotărâre (*obligativitatea*) (*cauza Caracas c. României, cererea nr. 78037/01*).

În aspectul vizat, instanța a omis și indicațiile obligatorii ale instanței de recurs, relevante în decizia din 09.05.2020 (*pct. 6. din decizie*).

d) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, inclusiv declarațiile inculpatului

date în instanța de fond și în cadrul urmăririi penale, contractul de vânzare-cumpărare nr. XXXXX din 16.06.2016 - f.d. 64-67 - vol. I.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, și că recursul de pe rol este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

10. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 3 februarie 2021, în privința inculpatului Vatamaniuc Victor XXXXX și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 2 iulie 2021.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun
Dumitru Mardari
Maria Ghervas